

POSEBNE USLOVE GARANTNOG I AKREDITIVNOG POSLOVANJA UNICREDIT BANK A.D. BANJA LUKA

1. PODRUČJE PRIMJENE

Posebni uslovi garantnog i akreditivnog poslovanja UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Posebni uslovi) uređuju osnovna prava, obaveze i uslove pod kojima UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) sa svojim klijentima ugovara izdavanje garancija i otvaranje akreditiva.

Posebni uslovi primjenjuju se na prava i obaveze ugovorno zasnovane između Banke i lica po čijem nalogu i za čiji račun Banka izdaje garanciju odnosno otvara akreditiv (u daljem tekstu: Nalogodavac), kao i na prava i obaveze trećih lica koje ugovorno odgovaraju za obaveze Nalogodavca, a također i na prava i obaveze ugovorno zasnovane između Banke i lica u čiju je korist, po nalogu i za račun Nalogodavca, Banka preuzela obavezu isplatiti iznos određen garancijom odnosno akreditivom (u daljem tekstu: Korisnik).

Posebni uslovi dopunjuju odredbe ugovora sklopljenih između Banke i Nalogodavaca a kojima se uređuje izdavanje odnosno otvaranje jedne ili više (vrsta) garancija odnosno akreditiva.

Posebni uslovi primjenjuju se zajedno sa:

- a) Opštim uslovima poslovanja sa pravnim licima i preduzetnicima UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Opšti uslovi poslovanja za pravna lica);
- b) Opštim uslovima poslovanja sa fizičkim licima UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Opšti uslovi poslovanja za fizička lica);
- c) drugim aktima Banke koji regulišu korištenje usluga Banke u okviru njenog garantnog i akreditivnog poslovanja;
- d) Jednoobraznim pravilima Međunarodne trgovinske komore za garancije na poziv;
- e) Jednoobraznim pravilima i običajima za dokumentarne akreditive;
- f) Međunarodnom standardnom bankarskom praksom (ISBP) za pregled dokumenata po dokumentarnim akreditivima;
- g) Jednoobraznim pravilima Međunarodne trgovinske komore za ramburs banka-banci po dokumentarnim akreditivima.

Svi dokumenti navedeni pod d) do g) gore su izdati od strane Međunarodne trgovinske komore i isti će se primjenjivati u verziji koja je važeća na dan zaključenja ugovora između Banke i Nalogodavca.

2. POSEBNI USLOVI

Pojmovno određenje garancije i akreditiva koje Banka izdaje odnosno otvara na osnovu ugovora zaključenog sa Nalogodavcem, kako je ono utvrđeno Posebnim uslovima, mjerodavna je osnova za svako tumačenje volje ugovornih strana o pravnoj prirodi ugovora kojeg zaključuju, te o pravnom osnovu i predmetu obaveza koje preuzimaju zaključenjem ugovora.

Posebnim uslovima definisani pojmovi imaju u svakom pojedinom ugovoru ovdje određeno značenje, te je ovdje određen bitan sadržaj prava i obaveza ugovornih strana.

2.1. Garancija

Garancija, u smislu Posebnih uslova, jeste instrument obezbjeđenja potraživanja Korisnika, kojim se Banka po nalogu i za račun Nalogodavca obavezuje Korisniku da će mu, za slučaj da mu njegov u garanciji određen dužnik ne ispunji garancijom određenu obavezu o dospelosti, sama izmiriti

garancijom obezbjeđeno potraživanje, ispunjenjem uslova navedenih u garanciji, po njegovom zahtjevu za plaćanje, zaprimljenom u Banci u roku važenja garancije.

Banka obavezu iz garancije ispunjava uvijek u novcu, bez obzira da li se garancijom obezbjeđuje ispunjenje novčane ili nenovčane obaveze trećeg lica prema Korisniku.

Korisnik svoja prava iz garancije može ustupiti trećem licu jedino ako zajedno s ustupanjem prava iz garancije trećem licu ustupi i potraživanja koja su garancijom obezbjeđena, te ako na treće lice prenese svoje obaveze vezane uz garancijom obezbjeđeno potraživanje.

Ako su u tekstu garancije sadržane riječi „bez prigovora”, „na prvi poziv” ili druge riječi istog značenja, Banka ne može Korisniku koji se u roku važenja garancije pozove na plaćanje istaći prigovor kojeg je Korisniku ovlašten iznijeti Nalogodavac odnosno dužnik obaveze koja je garancijom obezbjeđena. Nalogodavac je u svakom slučaju obavezan isplatiti Banci svaki iznos koji Banka isplati na osnovu poziva na plaćanje po garanciji u čijem su tekstu sadržane riječi „bez prigovora”, „na prvi poziv” ili druge riječi istog značenja.

Banka garanciju izdaje na osnovu i u skladu sa ugovorom zaključenim između nje i Nalogodavca, nalogom za izdavanje garancije i dokumentacijom priloženom od strane Nalogodavca.

Banka garanciju izdaje prema:

- a) standardnom tekstu Banke, ili
- b) tekstu koji je Nalogodavac priložio.

Ukoliko se garancija izdaje prema tekstu priloženom od strane Nalogodavca, isti snosi sve posljedice koje mogu proizaći iz takvog teksta, a posebno s obzirom na zakonske propise zemlje Korisnika odnosno konfirmirajuće banke, te je obavezan nadoknaditi Banci sve troškove (uključujući i eventualne kursne razlike, sudske i advokatske troškove i sl.), kamatu i svu eventualno nastalu štetu. Banka zadržava pravo da prije izdavanja garancije takav tekst djelimično izmjeni u slučaju da je isti u pojedinom dijelu nerazumljiv ili kontradiktoran. Banka također zadržava pravo da jednostrano raskine ugovor odnosno odbije izvršenje naloga Nalogodavca ukoliko zaključi da je takav tekst za Banku neprihvatljiv, rizičan ili konfirmirajuća banka postavi dodatne uslove koji su za Banku neprihvatljivi.

Ukoliko je ugovorom između Banke i Nalogodavca predviđeno izdavanje konfirmirane garancije, Nalogodavac je obavezan platiti Banci sve troškove koje zahtjeva konfirmirajuća Banka.

Nalog za izdavanje garancije mora biti određen na način da je u njemu sadržana:

- jasna odredba o Korisniku, kojom je Korisnik nedvosmisleno identifikovan;
- jasna odredba o predmetu garancije;
- jasna odredba o iznosu i valuti garancije, uključujući ovdje i eventualnu valutnu klauzulu;
- jasna odredba o roku važenja garancije.

Banka je dužna izvršiti nalog za izdavanje bankarske garancije s pažnjom dobrog privrednika, u svemu prema ugovorenim uputstvima Nalogodavca.

Banka smije odstupati od naloga i uputstava jedino ako po svojoj najboljoj profesionalnoj procjeni svih okolnosti može osnovano smatrati da upravo interesi Nalogodavca u konkretnom slučaju zahtijevaju odstupanje od naloga.

Nalogodavac je dužan preuzeti sve obaveze koje je Banka preuzela na sebe postupajući po njegovom nalogu, te nadoknaditi Banci svaku štetu koju ona pretrpi bez svoje krivice, postupajući po nalogu.

2.2. Akreditiv

Akreditiv, u smislu Posebnih uslova, jeste instrument plaćanja kojim se Banka, postupajući po nalogu i za račun Nalogodavca, obavezuje Korisniku isplatiti određen novčani iznos ili na drugi način izmiriti njegovo određeno novčano potraživanje, ako do određenog roka bude udovoljeno uslovima navedenim u akreditivu.

Akreditiv je po svojoj prirodi transakcija odvojena od osnovnog posla po osnovu koga je otvoren. Banku takav ugovor niti na koji način ne obavezuje, čak i ako se isti u akreditivu spominje. Shodno tome, obaveza Banke da izvrši bilo koju obavezu iz akreditiva ne podliježe prigovoru ili osporavanju od strane Nalogodavca koje bi proizlazilo iz njegovog odnosa s akreditivnom bankom ili sa Korisnikom.

Akreditiv je u pravilu neopoziv, čak i kad nema nikakve naznake u tom smislu, te obaveza Banke prema Korisniku može biti izmijenjena ili poništena samo uz saglasnost svih učesnika u akreditivnom poslu (akreditivne banke, avizirajuće banke, konfirmirajuće banke, ako postoji, Nalogodavca, Korisnika).

Po dokumentarnom akreditivu, kojim je Banka obavezna isplatiti određen novčani iznos Korisniku uz uslov podnošenja akreditivom utvrđenih dokumenata, Banka je obavezna utvrditi jedino da su podneseni dokumenti na izgled u skladu sa uslovima akreditiva te Međunarodnom standardnom bankarskom praksom (ISBP) za pregled dokumenata po dokumentarnim akreditivima i eventualno Jednoobraznim pravilima Međunarodne trgovinske komore za ramburs banka-banci po dokumentarnim akreditivima, pa u tom smislu ne preuzima nikakvu odgovornost prema Nalogodavcu.

Nalog za otvaranje akreditiva mora biti određen na način da je u njemu sadržana:

- jasna odredba o Korisniku, kojom je Korisnik nedvosmisleno identifikovan;
- jasna odredba o vrsti akreditiva;
- jasna odredba o iznosu i valuti akreditiva, uključujući ovdje i eventualnu valutnu klauzulu;
- jasna odredba o roku važenja akreditiva;
- jasna odredba o sadržaju dokumentarnog akreditiva s obzirom na uslove plaćanja, rokove isporuke, dokumente koje je potrebno prezentovati, kao i dodatne uslove.

Banka je dužna izvršiti nalog za otvaranje akreditiva s pažnjom dobrog privrednika, u svemu prema ugovorenim uputstvima Nalogodavca.

Banka smije odstupiti od naloga i uputstava jedino ako po svojoj najboljoj profesionalnoj procjeni svih okolnosti može osnovano smatrati da upravo interesi Nalogodavca u konkretnom slučaju zahtijevaju odstupanje od naloga.

Nalogodavac je dužan preuzeti sve obaveze koje je Banka preuzela na sebe postupajući po nalogu Nalogodavca, te nadoknaditi Banci svaku štetu koju ona pretrpi bez svoje krivice, postupajući po nalogu.

2.3. Ugovor o izdavanju garancije

Ugovor o izdavanju garancije, u smislu Posebnih uslova, jeste ugovor zaključen između Banke i Nalogodavca kojim se Banka obavezuje Nalogodavcu za njegov račun, na osnovu naloga za izdavanje garancije i prateće dokumentacije, izdati bankarsku garanciju u korist ugovorom navedenog lica (Korisnika).

2.4. Ugovor o otvaranju akreditiva

Ugovor o otvaranju akreditiva, u smislu Posebnih uslova, jeste ugovor zaključen između Banke i Nalogodavca kojim se Banka obavezuje Nalogodavcu da će, na osnovu naloga za otvaranje akreditiva i prateće dokumentacije, za njegov račun otvoriti akreditiv u korist ugovorom navedenog lica (Korisnika).

2.5. Ugovor o okviru za izdavanje garancija

Ugovor o okviru za izdavanje garancija, u smislu Posebnih uslova, jeste ugovor zaključen između Banke i Nalogodavca kojim se Banka obavezuje Nalogodavcu za njegov račun izdavati pojedinačne garancije u korist trećih lica (Korisnika), i to:

- na poseban zahtjev Nalogodavca;
- do visine iznosa odobrenog navedenim ugovorom;
- na osnovu priložene dokumentacije relevantne za konkretan pravni odnos Nalogodavca i Korisnika (npr. ugovor, predračun).

2.6. Ugovor o okviru za izdavanje garancija i otvaranje akreditiva

Ugovor o okviru za izdavanje garancija i otvaranje akreditiva, u smislu Posebnih uslova, jeste ugovor zaključen između Banke i Nalogodavca kojim se Banka obavezuje Nalogodavcu za njegov račun izdavati pojedinačne garancije i otvoriti pojedinačne akreditive, i to:

- na poseban zahtjev Nalogodavca;
- do visine iznosa odobrenog navedenim ugovorom;
- na osnovu priložene dokumentacije relevantne za konkretan pravni odnos Nalogodavca i Korisnika (npr. ugovor, predračun).

3. OBAVEZE NALOGODAVCA

Nalogodavac je dužan obavijestiti Banku o svojoj nemogućnosti ispunjenja obaveze radi čijeg je obezbjeđenja Banka izdala garanciju odnosno radi čijeg je plaćanja otvorila akreditiv, najmanje 8 (osam) radnih dana prije isteka roka u kojem Korisnik može pozvati Banku na plaćanje po osnovu garancije odnosno akreditiva.

Nalogodavac je za izdavanje garancije u stranoj valuti odnosno za otvaranje akreditiva čiji se iznos isplaćuje u stranoj valuti dužan nadoknaditi Banci i iznos koji se zasniva na eventualnoj promjeni u kursu strane valute, koji je relevantan u smislu Posebnih uslova, a koji nastane u periodu između dana doznake pokrića i dana dospijeca plaćanja obaveze Banke prema Korisniku.

Nalogodavac se odriče prigovora zbog izmjene načina obračuna i kursa po kojem se vrši obračun dužnog iznosa u domaćoj valuti, ako je ta izmjena utemeljena na promjeni zakonskih ili podzakonskih propisa.

U okviru svog garantnog i akreditivnog poslovanja s inostranim Nalogodavcem ili Korisnikom, Banka je ovlaštena odrediti sadržaj garancije, odnosno akreditiva na jeziku koji smatra odgovarajućim.

4. OBAVEZE BANKE

Ako Korisnik postavi prema Banci zahtjev za isplatu dijela ili cijelog iznosa iz garancije odnosno iz akreditiva, Banka će osnovanost toga zahtjeva procjenjivati isključivo na temelju uslova plaćanja navedenih u garanciji odnosno akreditivu, te je obavezna isplatiti Korisniku zatraženi iznos, po nalogu i za račun Nalogodavca, kada utvrdi da je zahtjev za plaćanje postavljen u skladu sa navedenim uslovima.

Banka postupa po zaprimljenom originalu naloga odnosno instrukcije Nalogodavca. Banka će postupiti i po nalogu odnosno instrukciji Nalogodavca koji su joj dostavljeni telefaksom ili e-mailom, na isključiv rizik i odgovornost Nalogodavca, ako Banka iz dostavljene telefaks ili e-mail poruke može utvrditi da je nalog odnosno instrukcija pisan na poslovnom papiru Nalogodavca na kojemu je otisnut njegov pečat i koji je potpisan na uobičajen način odnosno poslan sa odgovarajuće e-mail adrese naznačene od strane Nalogodavca.

Da bi izvršila plaćanje po garanciji odnosno akreditivu, Banci nije potrebna prethodna saglasnost Nalogodavca.

Ako bi Banci mjerama monetarne vlasti bilo zabranjeno ili otežano daljnje zaduživanje i izdavanje garancije odnosno otvaranje akreditiva u inostranstvu, Banka zadržava pravo odbiti izdavanje garancije odnosno otvaranje akreditiva na temelju prethodno zaključenog ugovora o izdavanju garancije ili ugovora o otvaranju akreditiva ili ugovora o okviru za izdavanje garancija ili ugovora o okviru za izdavanje garancija i otvaranje akreditiva, za sve vrijeme dok navedene mjere ne budu opozvane, a Nalogodavac se odriče bilo kakvih prigovora u vezi s tim.

5. ZAVRŠNE ODREDBE

Potpisom ugovora o izdavanju garancije ili ugovora o otvaranju akreditiva ili ugovora o okviru za izdavanje garancija ili ugovora o okviru za izdavanje garancija i otvaranje akreditiva, Nalogodavac potvrđuje da je upoznat sa Posebnim uslovima, da mu je navedeni dokument uručen, da ga je pročitao i razumio, te da pristaje na njegovu primjenu.

Posebni uslovi i njihove izmjene i dopune dostupni su Nalogodavcima i drugim licima u svim prostorijama Banke u kojima se posluje s klijentima, te na internetskim stranicama Banke (<http://www.unicreditbank-bl.ba>). Nalogodavac ima pravo u svakom trenutku zahtjevati primjerak (izmjenjenih) Posebnih uslova na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka.

Banka zadržava pravo izmjene i dopune Posebnih uslova. Izmjenjeni Posebni uslovi Nalogovca obavezuju ukoliko Banka, u roku od 15 (petnaest) dana od kada je Nalogodavcu dostavljeno obavještenje o izmjenama i dopunama, ne primi Nalogodavčevo obavještenje o neprihvatanju izmjenjenih Posebnih uslova. Ukoliko Nalogodavac ne prihvati izmjene i dopune, dužan je otkazati/raskinuti ugovor o izdavanju garancije ili ugovor o otvaranju akreditiva ili ugovor o okviru za izdavanje garancija ili ugovor o okviru za izdavanje garancija i otvaranje akreditiva.

Sva uputstva u vezi sa ugovaranjem i naplatom garancija i akreditiva, te sa popunjavanjem i izvršavanjem naloga, na raspolaganju su Nalogodavcima i drugim licima u svim prostorijama Banke u kojima se posluje s klijentima, te na internetskim stranicama Banke (<http://www.unicreditbank-bl.ba>).

Za sve sporove koji proizilaze iz ugovora o izdavanju garancija, ugovora o otvaranju akreditiva, ugovora o okviru za izdavanje garancija ili ugovora o okviru za izdavanje garancija i otvaranje akreditiva, uključujući i sporove koji se odnose na pitanja njihovog valjanog nastanka, povrede ili prestanka, kao i na pravne učinke koji iz toga proističu, ugovara se mjesna nadležnost stvarno nadležnog suda prema sjedištu Banke.